

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Åbent samråd i Folketingets Uddannelsesudvalg
Titel	Samrådsspørgsmål T om AMU til nytilkomne arbejdsgangere fra udlandet.
Målgruppe	Folketingets Uddannelsesudvalg
Arrangør	Folketingets Uddannelsesudvalg
Taletid	Ikke fastsat
Tid og sted	Tirsdag den 20. januar 2009 kl. 14 - dog tidligst 5 min. efter 2. behandling af lovforslag L 60. Lokale S-092

Disposition

1. Indledning vedrørende spørgsmålet
2. Baggrunden
3. Er det lovligt og nyttigt?
4. Hvordan tages der stilling til, om den enkelte kan optages på AMU
5. Hvilken kontrol føres der med tilskudsopgørelsen?
6. Sag rejst af 3F i Nordjylland
7. Hvor udbredt er denne praksis?
8. Afslutning

1. Indledning vedrørende spørgsmålet

- Ifølge bekendtgørelsen om fælles kompetencebeskrivelser og arbejdsmarkedsuddannelser er det en betingelse for adgang til arbejdsmarkedsuddannelserne, at deltageren har enten fast bopæl eller beskæftigelse i Danmark.
- Den 10. oktober 2008 besvarede jeg udvalgets spørgsmål 362. I spørgsmålet bad udvalget mig redegøre nærmere for denne betingelse om beskæftigelse, herunder om udlændinge kan starte direkte på AMU-kursus ved ankomsten til Danmark.
- Nu har udvalget bedt mig om ved en uddybning at komme ind på 3 aspekter, nemlig:
  - 1) Hvor udbredt denne praksis er,
  - 2) Lovligheden og nytteværdien af, at der kan udbetales AMU-tilskud, uden at der foreligger et reel ansættelsesforhold, samt
  - 3) Kontrollen med, at der ikke uberettiget bliver udbetalt AMU-tilskud.

2. Baggrunden

- Indledningsvis vil jeg understrege, at det tidligere spørgsmål og min besvarelse deraf tog udgangspunkt i en konkret sag. Undervisningsministeriet lagde i denne sag til grund, at de personer, der havde deltaget i arbejdsmarkedsuddannelser, var beskæftiget i en bestemt virksomhed i Danmark.

- Ministeriet fandt med andre ord ikke, at der forelå oplysninger, der gav tilstrækkeligt grundlag for at afvise den pågældende virksomheds oplysninger. Virksomheden oplyste, at alle de pågældende under kursernes afholdelse havde været ordinært ansat i virksomheden.
- Som det fremgår af mine tidligere svar, er betingelsen for, at personer uden bopæl i Danmark kan optages på en arbejdsmarkedsuddannelse, at den pågældende på uddannelsestidspunktet har beskæftigelse i Danmark.
- Det betyder, at der skal være tale om beskæftigelse i en virksomhed, der udøver aktivitet fra et fast forretningssted her i landet. Men der er intet i vejen for, at den pågældende begynder sit ansættelsesforhold i virksomheden ved at blive sendt på AMU-kursus.
- Når det er sagt, vil jeg gerne understrege, at det er klart, at hvis der på nogen måde opstår begrundet mistanke om misbrug af ordningen, så vil vi selvfølgelig iværksætte en nøje undersøgelse heraf.
- Vi tager sådanne mistanker meget seriøst, og hvis vore nærmere undersøgelser giver anledning hertil, må vi have det op til overvejelse, om det skal have generelle konsekvenser for områdets regulering og håndhævelse.

3. Er det lovligt og nyttigt?

- Lad mig starte med spørgsmålet om, lovligheden og nytteværdien af, at der kan udbetales AMU-tilskud.
- Det er som nævnt fuldt ud lovligt, at en medarbejder med bopæl uden for Danmark sendes på AMU-kursus, så snart han begynder at arbejde for en virksomhed her i landet.
- Det vil ofte være en forudsætning for at kunne leve op til danske standarder for arbejdets udførelse, ikke mindst vedrørende sikkerhed.
- I en del tilfælde kan de pågældende ligefrem ikke lovligt udføre de arbejdsopgaver, de er ansat til, før de har været på en af de arbejdsmarkedsuddannelser, der fører til udstedelse af certifikat.
- Det betyder også, at den ansatte så tidligt som muligt kan tilføre den danske produktion yderligere værdi ved at levere en mere kvalificeret arbejdsindsats.

- Derimod er det klart, at hvis der ikke er tale om reel beskæftigelse i en dansk virksomhed, vil betingelsen for optagelse ikke være opfyldt.

4. Hvordan tages der stilling til, om den enkelte kan optages på AMU?

- Jeg skal også uddybe vedrørende kontrolindsatsen.
- Selve kontrolindsatsen starter allerede ved uddannelsesinstitutionen, der tager stilling til, om betingelserne for optagelse på en arbejdsmarkedsuddannelse er opfyldt. Uddannelsesinstitutionen skal med henblik på at blive i stand til at træffe denne afgørelse afkræve den, der ansøger om deltagelse, de nødvendige oplysninger.
- For så vidt angår personer uden fast bopæl i Danmark må uddannelsesinstitutionen undersøge, om betingelsen om beskæftigelse i Danmark er opfyldt.
- Uddannelsesinstitutionen skal i den situation skaffe sig dokumentation for ansættelsesforholdet.
- Den pågældende skal være ansat til at præstere en arbejdsydelse, og virksomheden skal have hjemsted her i landet.
- Det er således i første omgang den godkendte institution til udbud af arbejdsmarkedsuddannelser, der har ansvaret for at afgøre, om betingelserne for optagelse på en arbejdsmarkedsuddannelse er opfyldt.
- Den dokumentation og de oplysninger, som afgives til en institution eller til Undervisningsministeriet, er jo grundlæggende baseret på tillid til rigtigheden heraf. Hvis der opstår tvivl om dette, og der er tale om en omgåelse af tilskuds-betingelserne, vil der blive slået hårdt ned – og i grove tilfælde være tale om en anmeldelse til politiet for bedrageri.

5. Hvilken kontrol føres der med tilskudsopgørelsen?

- Uddannelsesinstitutionen opgør den tilskudsberettigede undervisning. Denne opgørelse danner grundlag for indberetning til Undervisningsministeriet af aktiviteten og dermed for beregningen af tilskuddet.

- Rigtigheden af det opgjorte elevantal skal være attesteret af uddannelsesinstitutionens revisor. I denne forbindelse skal revisoren i fornødent omfang kontrollere de oplysninger, der ligger til grund for opgørelsen.
- Undervisningsministeriet kan imidlertid blive bekendt med noget, der giver anledning til at tvivle på, at betingelserne for optagelse har været opfyldt for alle deltagerne.
- Undervisningsministeriet vil så fx søge at efterprøve, om betingelsen om beskæftigelse i Danmark har været opfyldt, hvis det er herom, tvivlen består.
- I den forbindelse vil der blive taget udgangspunkt i det materiale, som har foreligget for uddannelsesinstitutionen, da den optog deltageren på arbejdsmarkedsuddannelsen.

6. Sag rejst af 3 F i Nordjylland

- Jeg er bekendt med, at 3 F Skagerak har rettet henvendelse til Undervisningsministeriet om den konkrete sag, som har givet anledning til udvalgets tidligere spørgsmål til mig vedrørende betingelser for adgang til at deltage i arbejdsmarkedsuddannelser.
- Jeg kan i den forbindelse understrege over for udvalget, at Undervisningsministeriet på baggrund af henvendelsen fra 3 F Skagerak er i fuld gang med at undersøge, om der er sket brud på de regler, som arbejdsmarkedsuddannelserne administreres efter.
- Undervisningsministeriet har blandt andet bedt EUC-Nord om en redegørelse i forhold til henvendelsen fra 3 F Skagerak og har også inddraget SU-styrelsen i sagens afklaring.
- Når den konkrete sag er fuldt oplyst og tilendebragt, vil jeg vurdere, om sagen skal have generelle konsekvenser for området, herunder om der er behov for yderligere præciseringer af regelgrundlaget.

7. Hvor udbredt er denne praksis?

- I forhold til spørgsmålet om, hvor udbredt denne praksis er, kan jeg oplyse, at Undervisningsministeriet ingen statistik har om, hvor ofte det er nyansatte

medarbejdere, herunder særligt medarbejdere fra udlandet, der kommer på AMU-kursus.

- Såfremt der i lyset af den konkrete sag viser sig at være et behov for mere kendskab til udbredelsen af denne praksis, vil jeg i givet fald overveje dette.

8. Afslutning

- Lad mig slutte af med at understrege, at arbejdsmarkedsuddannelserne har vist sig at være et godt redskab til opkvalificering af arbejdsstyrken i Danmark. Der har de senere år været betydeligt politisk fokus på behovet for at sikre en let adgang til arbejdsmarkedsuddannelserne også for nytilkomne medarbejdere fra udlandet.
- Undervisningsministeriet er i sit tilsyn opmærksomt på de antydninger om omgåelse af reglerne om adgang til arbejdsmarkedsuddannelserne, som blandt andet ligger i formuleringen af dette samrådsspørgsmål.
- Som jeg sagde tidligere, er Undervisningsministeriet aktuelt i fuld gang med at undersøge nye oplysninger i den konkrete sag.
- Ministeriet vil, såfremt der i konkrete tilfælde opstår begrundet mistanke om omgåelse, ikke tøve med at agere herpå.
- Og når den konkrete sag er fuldt oplyst og tilendebragt, vil jeg som sagt vurdere, om sagen skal have generelle konsekvenser for området, herunder om der er behov for yderligere præciseringer af regelgrundlaget.